

KOMÁROM és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik vasárnap reggel.
Előfizetési ár:
Helyben: Egész évre 4 korona, Fél évre 2 " , Negyed évre 1 " .
Vidéken: Egész évre 5 K 20 fill., Fél évre 2 " 60 " , Negyed évre 1 " 30 " .
Egyes szám ára 12 fillér.

HIRDETÉSEKET
jótányosan számítva a kiadóhivatal vesz fel.
Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szög 50 fillér. — Minden további szó 2 fillérrel több. — Nyilttéri közlemények jutányos díjazás mellett közöltetnek.

Szerkesztőség:
== Pandató-utca 680. szám. ==
Kiadóhivatal:
"Pannonia" könyvkereskedés
Baross-utca 74. szám.
Kéziratokat nem adunk vissza.

II. évfolyam

1905. szeptember hó 3.

36-ik szám.

Veszedelemes gazdálkodás.

Beállott a szélszél, közügyeink háborgó vizein a hullámok elsímultak, az évek során át tartó izgalmak megszűntek, beállott a merev mozdulatlanság, még a madár is elült, mintha kifáradt volna az öncsinálta nagyságok dicsőítésének csiripelésében; a város lakossága is, a mely éveken keresztül komoly aggodással szemlélte a végbe menő eseményeket s keresztényi türellemmel viselte a határt nem ismerő megterhelhetést, közönyös egykedvűséggel, néma megadással nézi miként halad városunk világgá kürtölt fejlődése és miként folyik városunk gazdálkodása.

Gyönyörködünk az alkotások nagyszerűségében, az alkotók pedig a dicsőség babérain nyugodtan szenderegnek, s megelégedéssel, büszkeséggel szedik le azoknak az alkotásoknak gyümölcsét, a melyeknek létesítési költségei óriási teherrel nehezdednek a város adó fizető polgárságának roskadozó vállaira. A dus javadalmazás biztosította kényelemben tovább szövögetik nagyzó terveiket, de annélkül, hogy észre vennék, mily nehéz életviszonyokkal küzd a város lakossága, s hogy a legszükségesebb intézmények létesítésére, vagy a város közszükségleteinek kielégítésére csak gondolnának is. Mit is törődne a városházán a nép érdekeivel, mit törődnek azzal, hogy ha a polgárság összeroskad is a közterhek súlya alatt, csak az ő kedvencz eszméik valósuljanak meg.

Az élet bajaival és nehézségeivel küzdő polgárságnak nagyon természetes nincs ideje arra, hogy vizsgálódást tartson a város gazdálkodása felett, és így nem is ismerheti, mily elvek és szabályok között folyik közügyeink igazgatása, legfeljebb akkor jajdul fel, a mikor viselni kell annak következményeit.

De hát közönséges polgári észzel nem is lehet felérni, hogy nálunk miként megy végbe városunk berendezése, mert közönséges halandó be nem pillanthat abba a titkos műhelybe, a hol városunk közérdekeinek szálait szövögetik. A mesevilág hét fejű sárkánya nem őrizte jobban az elrejtett kincseket, mint a hogy városunk gazdálkodásainak titkait őrzik.

Nem akarjuk kisebbíteni a közhasznú alkotások üdvös voltát, távol áll tőlünk annak szándéka is, hogy kétségbe vonjuk azok szükségét, bármily nagy áldozatok árán voltak is azok létesíthetők, de nem is látjuk még teljesen kielégítve a városi élet igényeit, mert bizony még nagyon sok kérdés vár nálunk megoldásra; hanem azt látjuk, hogy a kik eszméikkel terhelt agyukban lassu folyamattal érlelik a világra szóló terveket, nem az élet szükségleteinek kielégítésére szolgáló alkotásokon törnek a tejüket.

Még nincs hát vége az alkotásoknak, nincsen vége a gavalléros bő költsékezésnek, a tervek ott lappanganak a jövő homályos ködében. Állandó színház, szálloda, bérpalota, vásárcsarnok s tudja a jó ég még micsoda építkezés szándéka foglalkoztatja az elméket. De ezekről most nem akarunk beszélni, ezekre úgy sincs pénze a városnak, habár nálunk ez alárendelt kérdés, hanem arra a gazdálkodási rendszerre akarunk rá mutatni, a mely városunk háztartása körül semmiféle korlátokat nem ismerve uralkodik; mert a polgárságra egyáltalán nem lehet közömbös, hogy a város milyen költsékezést visz véghez és hogyan szórja a pénzt, mivel ez végre is az adófizető közönség zsebeire megy.

A költsékezés ugyanis városunk háztartásában lavinaszerűleg növekedik, fényűzésre, parádéra ezreket költenek a nélkül, hogy erre a város közgyűlésétől felhatalmazást nyernének. Önkormányzatunkban e tekintet-

ben a nyílt abszolútizmus uralkodik, valóságos önkénnyel, ellenőrzés nélkül folyik a költsékezés. A múlt évben közel 40.000 koronát költöttek el költségvetésen kívül.

Hát kérjük szeretettel, hova juttat ez bennünket? Ki fogja viselni az ilyen terheket?

De még ez hagyján, ezen már túl vagyunk, hanem egész titokszerűség veszi körül a régi rácztemető helyének gyermek játszó tér céljaira történt berendezését. Nagyon szép, meglepően nagy fényűzéssel van ez berendezve, szükség is volt rá, hogy a város közepén e posvány fészket megszüntessék, de egy nagy kérdőjel gyanánt áll a város lakossága előtt: hogy hol vették rá a pénzt, mert ez sok, nagyon sok pénzbe kerülhetett, ki tudná pontosan megmondani mennyibe, mert ezt csakugyan nincs módunkban számszerűleg megállapítani.

A törvényhatósági közgyűlés a gyermekjátszó tér berendezésére 4.000 koronát szavazott meg, az épületre 2.000 koronát, de hozzávetőleges számítás szerint is belekerült vagy **46.000 szóval negyvenhatezer koronába**, tehát **40.000 koronát elköltöttek annélkül, hogy ezt a közgyűlés megszavazta volna, vagy erre felhatalmazással bírnának**. Milyen pénztárból költötték el ezt a rengeteg pénzt, hol fogják elszámolni, erre adjanak nyílt és őszinte választ!... Talán utólagos jóváhagyás reményében költötték el? Hiszen így akár százezreket, milliokat is elkölthetnek, de ki vállal ezért felelősséget? Ha ez nem önkény, akkor nincs is önkénykedés a világon. Ily körülmények között az önkormányzat nem egyéb fikciónál.

Nem tudjuk, hogy miként áll e kérdés, azért világosságot kell rá deríteni, mert a város pénze mégse Csáki szalmája.

A bizottság tagjainak kötelességük, hogy számon kérik a város gazdálko-

Sok pénzt

kap használt tankönyvekért

ki azokat a

„PANNONIA”

könyvkereskedésbe

(Komárom, Baross-utca 74.) viszi eladni.

dását, hogy ellenőrizzék a közönség adó filléreinek hova fordítását; őket a város választó polgárai azért küldötték oda, hogy részt vegyenek a város ügyeinek intézésében. Elvárja tehát a polgárság, hogy a közgyűlésen kérdés tárgyává tétessék, hogy mibe került a gyermekjátékos tér berendezése s a rengeteg összeg miből fedeztetett s mily joggal költötték el. Ezt megköveteli a közönség megnyugtatása s a város gazdálkodásáért felelős tisztviselők érdeke.

Negyvenezer koronát elkölteni olyasmire, a mit kevesebbel is rendbe lehet hozni, olyan szegény városnak mint Komárom, a melynek csak adósága van, nem szabad: különösen akkor, a mikor nincs a városnak csatornázása, a mi nélkül jó közegészségügyi viszonyokat képzelni sem lehet. A piszok és szenny ott rothad az utcákon, de még arra sincs pénz, hogy legalább kiköveztet csatornákat készíthetnének és tisztán tartanák az utcákat, ellenben fényezésre ezeket költenek felhatalmazás nélkül.

Gondolkozzunk csak egy kicsit, hogy hova vezet bennünket az ilyen gazdálkodás?

Városi zeneiskola.

Hegedősök éneke nem szól erről, bizvást kérdezheti tehát a szíves olvasó: hogy ilyen is van Komáromban? . . .

A községi népiskola évkönyvében, az utolsó lapon is csak annyit találunk a városi zeneiskoláról, hogy az iskolaszék hat sorban felhívja a szülők figyelmét az iskolára. Legtöbbet beszél róla a város költségvetése, a miből az érdeklődő megtudhatja, hogy a városi zeneiskolára egy év alatt 3036 koronát fizet rá a város az adófizető polgárok filléreiből, de hogy a zeneiskola működése mily eredményeket mutat fel s a zene oktatás

mekkora tért tölt be népoktatásunkban, arról nem szól a krónika.

A zeneiskola szervezéséről a sajtóban többször volt már szó, de mint mindent, úgy ezt is agyon hallgatták. Az iskola működéséről pedig az iskolaszék a nyilvánosság előtt soha számot nem adott. Hogy a zene oktatás, mint az általános művelődésnek is kiegészítője feladatát valóban betölti-e s a reá fordított költség meghozza-e gyümölcsét, arra alig volt gond. Jelenlegi szervezete mellett pedig az iskola a zene ismeret terjesztés céljának nem felel meg. Néhány ingyenes tanuló s uri gyermek látogatja, az ingyensesek is csakhamar ott hagyják; de hogy a néhány módosabb család számára tartsa fenn az iskolát a város szegényebb adófizető polgársága, mert hiszen az ő filléréivel hozzájárul a költségekhez, azt okos tanügyi politikának nevezni nem lehet.

A czélszerű szervezéssel sem az iskolaszék, sem a város nem törődik, de a tanerőt eggyel szaporította. A két tanerő egy forma fizetéssel van ellátva, ellenben az egyiket heti 22 óra tartására kötelezte, a másik csak felényire. Az egyik az elemi iskolánál az énektanítást is végzi, a másik nem, hogy minél több ideje legyen magán órák adására. Ilyen a zeneiskola szervezete.

A zeneiskola a legjobb akarat mellett sem szolgálhatja a zeneoktatás célját, s a községi iskola épületében sok helyet is foglal el. A zongora teremben tartott tanítás még a többi tanítók előadását is zavarja. A helyett azonban, hogy a zeneiskola megfelelő szervezésének gondolatával foglalkoznának az erre hivatott tényezők, a hétfőn megtartott iskolaszéki ülésen az egyik régi tanerő nyugdíjba küldésének eszméje merült fel.

Nem akarunk itt személyekkel foglalkozni, de csodálkozunk azon, hogy nem tudja az iskolaszék, miként az iskolai év megnyitásával nyugdíjazásoknak nincs helye. Semmiféle személyes érdekek szerepet itt nem játszhatnak. A mint látszik iskola ügyeinél az a rendszer uralkodik, a melyik

minden közügyünkre rányomta a maga bélyegét.

Hosszas tapasztalatok szólnak a mellett, hogy a zeneiskola főtartása, mai szervezete mellett csak terhet ró a városra, elérkezett tehát az ideje annak is, hogy e kérdés gyökeres megoldást nyerjen.

Ha már nyugdíjba akarják küldeni a régi tanerőt, a mi ugyan egyelőre kivihetlen, akkor szüntesse meg a város a zene iskolát, miután a nép gyermekei úgy sem igen veszik igénybe, legfeljebb egypár cigány gyerek, és gondoskodjék arról, hogy magán zene iskolánk legyen. Adjon ennek a város szubventiót, bizonyára több eredményt ér el mint most, és olcsóbbra is kerül. Azt csak gazdag és nagyobb városok tehetik meg, hogy zene iskolát tartanak, de ott másképp is van az iskola szervezete.

Az igaz, hogy akkor a magán érdekek nem elégíthetők ki, de a köz rovására ennek megtörténni nem is szabad.

Ezuttal csak röviden akarunk rá mutatni az iskola ügy körül fenforgó bajokra, hogy a közönség és az illető tényezők figyelmét felkeltsük arra nézve, miként folynak nálunk az iskola ügyei.

Színház.

Mezei Béla színtársulata az idei szezon második felét e hó 26-án kezdte meg újra. A direktor és társulata felfrissült erővel, biztató reményekkel és nemes ambícióval jött vissza, hogy a nyár végén művészi előadásával kellemes szórakozást nyújtson városunk közönségének.

Kellemes meglepetést is hozott a számunkra a direktor, egy igen kedves új primadonnát. Szilassi Etelka távozásával Moly Margitot szerződtette és máris elmondhatjuk, hogy ez nagy nyereség a társulatra. Mezei Béla gazdag cserét csinált. Moly Margit üde fiatalága, kedves színpadi megjelenése, nem épen erős, de szépen csengő tiszta hangja,

„KOMÁROM és VIDÉKE“ TÁRCZÁJA.

A szécsényi nemzetgyűlés 1705-ben.

Irta: kolozsi Botha József.

Kétszáz esztendő szürke ködén átragyog a legendás korszak dicsősége, meglebben a gyászos napok sötét fátyola és örök időkre szóló történelmi események emlékezete dobogtatja meg a honfisziveket, a mikor a képzelt világának lobogó fátyla világánál a „Pro patrie libertate“ jelszó alatt kibontott zászló lobogását újra látjuk.

Ha a lelket felrázó és harcra hívó tárogató bushangja, mely a nemzet szenvedését, bánatát, keservét és panaszát oly fájdalmasan sirta el, a Kárpátok bércein, a délibábos rónán ismét megszólalna, bizony, bizony alig volna kesergőbb, mint kétszáz évvel ezelőtt.

Pedig kétszáz év nagy idő . . . Ezen nagy idő alatt ugyan nemzetünk számban szaporodott, kulturájában — büszkén mondhatjuk — a nyugati államok színvonalára emelkedett, de államisége nem erősödött s áhitott függetlensége ma is csak írott ma- laszt.

Szomorú napok jártak kétszáz évvel ezelőtt a magyarra. Az ország alkotmányosság nélkül, zsarnoki önkényel kormányoztatott, a mikor mintegy varázstücsre, az elsorvasztott faj és szabadságszeretnek soha nem remélt fellángolása félelmetes erővel ragadta magával a nemzetet . . . De boldogabbak vagyunk-e ma? . . . A nemzet ideái, vágyai beteljesedének-e? . . .

Szegény sok viszontagságot átélt nemzetem a mohácsi vész óta úgy él, mint a mostoha gyermek, a kit irigység, kapzsiság, sanyargatás és a gonosz indulatok árja vesz körül. És e szegény magyar nemzet a szenvedések kálváriáját sebzett, vérző szívvvel, de a nemeslelkűség fenségével járja; vére hullatásával termékenyíti meg a földet, mely elnyomóit táplálja, keblén melngeti ellenségeit.

Fátumszerű a mi nemzetünk élettörténete. Évszázadok óta a balsors üldözi. Jó barátja alig van, verrokona nincs sehol. Véren szerzett honában sem ő az úr! . . .

Nemzetünk életviszonyai még rosszabbak, mint hajdan, hiszen még ma is a nemzet ölen dédelgetett, kiváltságos jogokkal megajándékozott nemzetiségeink: az oláh, a szász, tót, szerb, horvát stb. mind külön ál-

lamot akar alkotni abban az államban, melynek épen — külön — államvoltát elismerni nem akarják.

Megrázó tragédiája ez a nemzetnek, élethalál harc pályafutása a mai napig.

A nehéz időknél szomorú emlékei füződnek ama korszakhoz, mely II. Rákóczy Ferenc*) fellépését megelőzi.

A szerencsétlen kimenetelű mohácsi csata megnyitotta országunkat a töröknek, mely századokon keresztül pusztította fajunkat. A letipott, szorongatott nemzet, hogy a hatalmas szomszédban támaszt nyerjen, királyul fogadja Habsburgi Ferdinándot, de sokat csalódott, mert szorongatott napjaiban hiába kért felkent királyától segédelmet . . . A német önkény segítség helyett a törökkel cimborált s együtt zsarolta, pusztította marczangolta a magyart! Alkotmányát semibe sem vette. Törvényeit lábball tiporta. A nemzet nagyjait, kik e véltáztó eljárások ellen tiltakozó szavukat felemelni merték, a nemzet vérkönyűi között börtönbe vettette, kivégeztette. Eperjes, Pozsony, a magyar golgot-

*) Csodálatos, hogy a nagyfejedelem nevét jobbára csak egyszerű „i“-vel írják, holott a sárosvármegyei levéltárban őrzött eredeti, általa aláírt okmányokon mindenütt világosan kitűnik az: „y“.

a miből melegség árad szét és élénk játéka nemcsak a színház látogató közönségét hódította meg, hanem a bonczoló kritika elismerését is kiérdemli.

Épen ezért érthetetlen, hogy a közönség ridegsége még sem változott, most is olyan szeszélyes, mint évek óta, a legszebb darabok előadását gyéren látogatja, a mi nagyon természetes a direktort és a színészeket is elkedvetleníti. A vármegye, a város és az itt élő tisztviselői kar távol tartja magát a színházról, pedig hát mint kulturális tényezőt első sorban is támogatni kellene. Eddig azt a panaszt hallottuk, hogy silány javadalmazásuk mellett a tisztviselők társadalmi kötelezettségeiknek nem felelhetnek meg, de hát ez úgy látszik csak kibuvó akart lenni, mert hiszen most már eléggé kedvező helyzetben vannak, a város is bőkezűen gondoskodott tisztviselőiről. Ezekkel a javakkal bizonyos köteleességek is járnak. És még ily körülmények között az állandó színházról beszélnek, de a kik leginkább beszélnek róla épen azok nem járnak el a színházba. A napi fáradsalmak után ugyan hol szórakoznak, vagy nincs erre szükségük. Még ez sem lehet mentségük.

Itt említjük meg még, hogy kívánatos volna, ha az országot átjárójánál járhatóvá tenné a város az utat, mert egy kis eső után bokáig kénytelen a színházba járó közönség a sarat gázolni. Annyi köve talán még van a városnak, hogy az átjárót kiköveztethetné, mert hát mindenki még sem járhat fogaton. De arra is lehetne gond, hogy az Esterházy pavillonnal szemben levő fasorban a lámpát meggyújtás, és ne legyen kénytelen a közönség egyiptomi sötétségben botorkálni.

Megjegyezzük még, hogy a nagy nyári női kalapok is még divatban vannak s a hátrább ülők mit sem láthatnak a színpadon történetekből.

Szombaton, augusztus 26-án „János vitéz“ Bakonyi-Kacsók e bájós zenéjű és kedves meséjű daljátékával nyitotta meg Mezei társulata az idei befejező szezon. Az előadást szép számú közönség nézte végig, a páholyok azonban üresek voltak. Ezuttal mutatkozott be Moly Margit az új primadonna János vitéz szerepében. Tiszta iskolázott hangja bár nem erős, de igen kellemes és melegséggel van tele, játéka élénk, alakítási képessége művészi tudásáról tesz bizonyosságot. A közönség tetszését egyszerre megnyerte s mi is elismeréssel szólhatunk róla. Az előadás sikerrel folyt le általában s a szereplők összjátéka emelte a hatást. Különösen kiemelkedtek mégis Peterdi Etuska (Ilus) és Szarvasi Jenő (Bagó).

Vasárnap, augusztus 27-én két előadás volt. *Délután* „Aranyvirág“ ment. *Este* Follinus Aurél koszoruzott pályaműve a „Náni“ 3 felvonásos színműve telt ház előtt került színre. Moly Margit (Náni) kedves játékaival, élethű alakításával s bájós énekével tündető tapsokat aratott. *Németh János* (Krenczer Mikheli) kitünően adta a sváb parasztot. *Ágotai Ferencz* (Bódi) *Ferenczi Frigyes* (Sepi) egészséges humort vittek a színpadra s tetszést vívtak ki, úgy Szarvasi Jenő (Józsi) a társulat e tehetséges és ambiciós tagja is. Megemlítjük még *Beczkői* (Szilárd Péter) *Peterdi Etuska* (Róza) és *Peterdi Sándornét* (özv. Molnárné). Általában a darab sikerén a szereplők mind közreműködtek.

Hétfőn, augusztus 28-án az „Arany patkó“ Kadelburg Gusztáv vigjátékát adták fél ház előtt. *Szabó Ferencz* (Báró Wollien Egon) szerepében ép úgy mint mindig művészi alakítással játszott. Méltó partnere volt *Sz. Hervai Erzsébet* (Rosenberg Hilda) *Ferenczi Frigyes* (Ruschke) remekül játszott s őszinte tapsokat aratott nyílt színen, úgy *Ágotai F.* (Báró Wollien Rudolf). Az előadás egészben véve kielégítő volt.

Kedden, augusztus 29-én a „Baba“ Ordonneau Maurice és Andrean E. bájós operettje ment igen kis közönség előtt. *Moly Margit* (Alézi) bájós baba volt, játékában csupa tűz volt, éneke kifogástalan s méltán megérdemelte volna, hogy telt ház nézze meg *N. Zoltán Ilonka* (Sanerlott) mint mindig elegáns játékaival tünt ki. A darab főbb szereplői általában sikerülten töltötték be helyüket, de nem halgathatjuk el a kar viselkedését, a nevetgélés egyáltalán nem tartozott szerepükhöz, végre is a színház a közönségnek játszik, ha mindjárt nem is tölti meg a néző tért. A kar az ő mulatozásait ne a színpadon végezze. Nem ártana, ha egy kissé több fegyelmezettséget gyakorolna a rendező.

Szerdán, augusztus 30-án „Sirano de Bergerac“ csaknem üres ház előtt került színre. Csodálatos, hogy a legértékesebb színművek nem keltenek érdeklődést nálunk. *Szabó Ferencz* és *Sz. Hervai Erzsébet* emelkedtek ki művészi játékukkal, bár az utóbbit e szerepében jobbnak is láttuk, a mit különben rosszul létének kell betudnunk. A többi szereplőről azonban nincs mit mondanunk. Egyszerűen leőrölték a darabot. A szerep osztás sem volt szerencsés, mert *Crisztian* szerepe helyesebb választást igényelt volna.

Csütörtökön, augusztus 31-én újdonság gyanánt „Kukoricza Jónás“ a János vitéz paródiája, *Merei Adolf* és *Vágó Géza* parodisztikus daljátéka, a budapesti városligeti szinkör e hülyeségekkel telt darabja telt házat csinált. Hiába a megromlott művészi izlés hatása alól a mi közönségünk se tudja magát kivonni. A silányságokat megnézi, de az értékes műveket nem. A darabról általában nem mondhatunk jót, ostobaságok zagyaléka, a János vitéznek egyszerű kigunyolása, az élet léhaságainak hatványozott színpadra vitele, a miből az élet igazságai hiányzanak. A mi mégis van benne, azt zenéje adja meg. A darab tulajdonképpen a mai politikai élet

hák egy-egy stációja. Fráter György, Zrinyi Miklós orozva ölettek meg. Nádasdy, Frangepán, Zrinyi Péter nemes fejét német bakó vette. Meg bocsáthatja-e mindezt és annyi mást a magyar nemzet? . . .

Mivel a függetlenség, a szabadság vágya veleszületett tulajdona nemzetünknek, többször fegyvert fogott, annak kivására és védelmére, de mintha az Isten átka nehezedett volna reá, az idegen zsarnoki hatalom, az ármány legyőzte.

A kurucszabadságharcot talán a világ összes szabadság hősei között a legnemesebb, legönzetlenebb, és legönfeláldozóbb férfiú: II. Rákóczy Ferencz, Erdély fejedelme vezette, kibe a hős, spártai lelkű anyja: Zrinyi Ilona a hazaszeretet lángját dörgő ágyuszó közepette, a munkácsi vár ormain, mint gyermek lelkébe, kitörőhellenül belé oltotta s akit a nemzet Megváltójának tekintett.

Az ifjú Rákóczy Ferencz bécs-ujhelyi börtönéből menekülve Lengyelországba bujdosott, hol 1703. év tavaszán az elégtelen és erdőbe bujdosott magyar pórok két követe felkeresvén — a nemzet sanyaru sorsát elpanaszolva — arra kérték, hogy jöjjön a szegény, pusztulás szélén álló nemzet megmentésére, segítségére. Rákóczynak sajgott a lelke a hallottaktól és ekkor küldé eme magasztos jelmonddal ellátott zászlókat csapatok gyűjtésére: „Pro patrie libertate“.

II. Rákóczy Ferencz magyarföldre lépve változó szerencsével, de a hazaszeretet lángoló eszméjével telten intezte a szabadságharcot, míg 1705. május 5-én Lipót király elhalálozván, örökét a békeszerető I. József foglalta el; ki is a jog és alkotmány tiszteletben tartását ígérve felszólította a felkelőket, hogy a béke helyre állítását tegyék lehetővé.

Rákóczy Ferencz, bár kételkedve fogadta az ígéreteket, mindazonáltal tanácskozással és határozatra az ország rendeit Nógrádvármegye Nagy-Szécsény mezővárosába a követhető meghívóval hívta egybe 1705. Szentmihály hava (szeptember) első napjára.

„Illustrissime, Reverendissime, Spectabilis, Magnifici, Admodum Reverendi, Honorisi Domini. Egregii item et Nobiles, Amici Nobis observandissimi, honorandi et dilecti.

Salutem et omnem prosperitatem.

A köz Isten által felvett ügynek mind jobb utakon s módokon a Nemes Országunk köz akaratjából való előmozdítására és szükséges dolgoknak rendben vitelére nézve; jóllehet a Nemes Haza Statusainak egyben való gyűlését a Rókus mezejére determináltuk és publicáltuk vala, miveltenig bizonyos és kiváltképpen való azokra nézve helyesnek ítéltük, hogy némelly Nemes Vármegyék

TANKÖNYVEKET

bármely iskola részére
**legjobban és
legolcsóbban**
lehet beszerezni a

„PANNONIA“
könyvkereskedésben
Komárom, Baross-utca 74.

alakjainak jellemzése akar lenni és tetszést is viv ki. A szereplők mindent elkövettek s művészi tehetségüket vitték a játékba, hogy sikert mutathassanak fel. Ferenczi Frigyes (Kukoricza Jónás) az alakítási képességnek kitűnő bizonyítékát nyújtotta. Moly Margit (Muska) szerepében kedves játékaért és énekéért nagyon megérdemelte a nyílt színen felviharzó tapsokat. Ágotai F. (König Izidor báró) bár tulsásokba esett, humorával sűrűn aratta a tapsot, különösen kupléi tetszettek, Szarvasi Jenő (Tubák) élethű alakításával érdemelt elismerést. A szereplők általában összejátékukkal igyekeztek a sikert kivívni.

Péntek, szeptember 1-én Kukoricza Jónás másodszor ment nagyon is ritkult pad-sorok előtt, úgy látszik közönségünknek ebből elég volt egy előadás. Az előadás különben az elsőhöz hasonlóan folyt le.

Szombaton, szeptember 2-án János vétezt adták az eddigi előadáshoz hasonlóan.

H i r e k.

— **Kossuth Ferencz vármegyénkben.** Kossuth Ferencz az országgyűlési függetlenségi párt elnöke üdülése után kedden Bécsből vármegyénkbe az Ordody család látogatására Bagotára érkezett, honnan csütörtökön Budapestre utazott.

— **Halálozás.** Egy ismert és a multban szerepvívő férfi hunyt el városunkban. Az emberi részvét érzése támadt fel máriaiiget dr. Cselei János ny. városi tisztí főorvosnak mult hó 26-án 77 éves korában történt elhunytának gyász hire nyomán. A városházán és a vidéki takarékpénztár épületén gyászlobogók hirdették elhunytát. A boldogult egy félszázadon át működött az orvosi pályán s negyvenévi szolgálata után vonult nyugalomba, a mikor a magyar nemességet is megkapta. Régebben tevékeny szerepet vitt a kormánypárt választási mozgalmában s egyik oszlopa volt a régi rendszernek, az utóbbi időben

Szécsényhez, némellyek Lévához gyülekezzenek és ott tovább való dispositionktul várjanak. Annakokáért kívántuk a Nemes vármegyéknek tudtul adni, hogy abbeli akaratunkat s rendelésünket értvén, a felülirt helyen, úgy mint nevezett szerint Szécsényhez dirigálván utját, ott más Nemes vármegyékkel megegyezni és összegyűlni igyekezzék s el se mulassza.

Caeterum praetitulatas Dominaliones Vestras feliciter valere desideramus.

Nitriae die 19 Augusti Aum 1705.

Praetitulatarum Dominationom Vestrarum Amici ad officia.

parati F. O. Rákóczy“.

E nemzetgyűlés megis tartatott 1705. szeptember első napján a szécsényi határban, Isten szabad ege alatt, hova Rákóczy Ferencz Széchenyi érsek kíséretében jött.

Rákóczy megnyitván a tanácskozást beszámolt kétévi működéséről, melynek eredménye az, hogy felszabadult a nemzet, most önmaga rendelkezhetik sorsáról. Hallgassák meg a király által előterjesztett föltételeket és határozzanak, ő előre is elfogad minden határozatot, egyszersmind lemond minden hatalomról, mellyel felruházták.

A rendek több határozat után egymással szoros szövetségre léptek, hogy az ősi szabadság kivivassók. E szövetség vezetőjéül II. Rákóczy Ferenczet „vezérő fejedelem“ címmel választották meg.

azonban visszavonult s csak a vidéki takarékpénztár igazgatósági ügyeiben vett részt. Haláláról a vidéki takarékpénztár külön gyászjelentést adott ki, a melynek alapító tagja is volt. Temetése vasárnap nagy részvét mellett ment végbe. Halálát özvegye sz. Trugly Paulinaés gyermekei dr. Cselei József budapesti orvos Cselei Pál és János budapesti gyógyszerészek, Cselei Etelka férj. Göbel Lajosné s számos unoka és kiterjedt rokonság gyászolják. Nyugodjék békével.

— **Kinevezés.** Az ügyvezető igazságügy-minister Séra Gerenez komáromi kir. törvényszéki díjnokot az érsekújvári kir. járás-bírószághoz irnokká nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Farkas Péter városi anyakönyvi hivatalnok f. hó 28-án eljegyezte Laky Mariska kisasszonyt, özv. Laky Ignáczné jelenleg férjezett Bangha Jánosné kedves és szép leányát.

— **Dalárda mulatsága.** A Dalegyesület utolsó nyári mulatságát ma este tartja meg, amelyre a működőkar nagyban készül. Azt hisszük, hogy a közönség nagy számmal keresi fel a Dalárda szép kerthelyiségét, melytől egy évre ismét bucsut kell vennie. A rendező gárda azon buzgólkodik, hogy az első két mulatsághoz hasonló sikerrel fejzhesse be a szépen indult nyári szezont.

— **Polgármesterek értekezlete.** A törvényhatósági joggal bíró városok polgármesterei f. évi értekezletüket Pancsován fogják megtartani szeptember hó 11-én. Az értekezlet ezidei elnöke Pozsonyváros polgármestere Brolly Tivadar kir. tanácsos lesz. Az értekezlettel kapcsolatosan a polgármesterek kirándulást rendeznek Belgrádba és az Al-Dunára. A belgrádi kirándulást az értekezlet előtt fogják megtartani. A jövő évi értekezlet Kasán lesz.

— **Áthelyezés.** Turi Nagy Jánost, Komárom vármegye volt törvényhatósági állatorvosát, ki Zólyomvármegyében töltötte be az állást ez ideig, Pápára helyezte át m. kir. városi állatorvosi minőségben a földmívelésügyi miniszter.

— **Táncmulatság.** A nagymegyeri ifjuság szeptember 3-án a Raáb-féle vendéglőben táncvigalmat rendez!

A létért folytatott évszázados már-már sikertelennek látszó küzdelemben kifáradt s a lemondás és végső kétségbeesés örvényébe sodort nemzetünket az alkotmányos szabadság kivívása céljából megindított ez a mozgalom ébresztette öntudatra s keltett benne újabb reményeket.

Aztán folyt a dicsőséges harc tovább miglen 1711. április 30-án a majtényi sikonörökre letűnt a kurucok fényes, gloriozus csillaga.

Rákóczy, az idealis-nemzeti hős, ki mérhetlen kincsét, biborát, rangját, családi boldogságát: egyszóval mindenét a haza szentügyének áldozta fel, utlan-utakon, a bujdosók görcsös vándor botját szorongatva lengyel, majd törökországba menekült. Ott adta ki nemes lelkét az örökké zokogó Márvány tenger partján. Drága teteme is ott porlad a magyar nemzet legrutabb háládatlansága jeléül.

Az 1705-ik, Szécsényi nemzetgyűlés kétszázéves évfordulója alkalmából Nógrádmegye hazafias közönsége f. év. szeptember 12-én nagyszabású emlékünneplést rendez.

Rákóczy Ferencz a nemzeti eszményeknek felkeltésével az életnek adta vissza nemzetünket, azért hát a szécsényi rendi országgyűlés emlékezetének megünneplése, nem egy vármegye kegyeletének feladata, hanem az egész nemzetnek meg kell ünneplnie.

— **Uj tiszthelyettesek.** A cs. és kir. közös hadügyminiszter a hadapródiskolát végzett növendékek közül Janicsek Józsefet, Hanika Rezsőt és Luger Emilt a 12-ik. Menz Frigyes, Hausner Vilmos, Martin József, Lorenz József, Holezius Tivadar és Heinz Ferenczet a 83. sz. gyalogezredhez, — Heinisch Ervin és Hanika Rezsőt a 13. sz. utászszázalóaljhoz, — Kühn Jánost a 15. sz. hadoszt. tüzérezredhez, — végre Radanovich Henrik, Oberitter Antal és Bellic Ödönt a 6. sz. vartüzérezredhez hadapród tiszthelyettesekké nevezte ki.

— **Egyházi hir.** Gyurácz Ferencz evang. püspök a legutóbbi ev. egyházkerületi közgyűlés határozatából a püspök mellett rendszerezített hitoktató másod-lelkészi állásra Takács Elek pápai segédlelkészt nevezte ki.

— **Szüreti mulatság.** A Komáromi Iparos Ifjuság Önképző Egyesülete, mint értesülünk, szeptember hó elején nagyszabású szüreti mulatságot rendez. A kedvesnek ígérkező vigalmat szeptember hó 10-ére tervezi a derék egyesület s a Dalegyesület nádorutczai kerti helyiségében fogja megtartani. A buzgó rendezőség mindent elkövet, hogy a tavalyról még kedves emlékezetben levő szüreti mulatság ez idén is szépen sikerüljön.

— **A Muzem gyarapodása.** Molnár Ferencz úr, a Népbank igazgatója néhai János kir. hercegnek egy sajátkezű rajzát, ifj. Kossár Dezső dr. ügyvéd úr, 57 kötet régi könyvet, 7 darab régi térképet, 2 darab régi okiratot és 9 darab újabbkori pénzt, Besse Lajos papnövendék úr 4 drb., Lipót Lajos vármegyei hajdukáplár 9 drb. Kossuthbankót adományoztak a muzeum részére. A szíves adományokért ezuton mond őszinte köszönetet Baranyay Géza, a muzeum igazgatója.

— **Főgyimnasium Tatán.** Még megérjük hogy Tatán hamarabb lesz főgyimnasium, mint nálunk, itt ugyanis elalszik az ügy. A tataiak pedig komolyan hozzá láttak, hogy az eszmét megvalósítsák. A mult vasárnap egy 24 tagu bizottságot alakítottak. A mozgalom körül egész Tata közönsége sorakozik. Ez intő példa lehetne városunk vezetőire is.

— **Műkedvelők Jókai emlékének.** A „Jókai szobor“ alapjának javára fényesen sikerült mulatságot rendezett a naszvadi fiatalok. A magas színvonalon álló műsor első pontjai Jókai emlékének hódoltak, amennyiben Weil Erna prologban, Kertész Ödön felolvasásban, Grünstein Ilonka pedig Pósa Lajosnak Jókai emlékére irt költeményében emlékezett meg irodalmunk büszkeségéről. Sikeresen közreműködtek: Neu Nelli ke czimbalomjátékával, Weil Viktor humoreszkjével, Grünstein Gizike és Trenhast Gizike énekükkel, Donáth Nándor művészi hegedűjátékával és Neu Sárika ügyesen elmondott monológjával. A tiszta jövedelem: 25 korona. Felülfizettek: Kertész Mór (Ujvidék) 5 K., Fuchs Nándor (Eujvár) 4 K., Honffy J. Lajos (Naszvad) 3 K., Vadász Ferencz (Eujvár) 2 K., Fischer Adolf (Ó-Gyalla) 2 K., Szőgyi Jakab (Imely) 1 K., Neu Rezső (Vác) 1 K., Komlós Jenő (Nyitra) 1 K., Grünstein Ármín (Naszvad) 1 K., Bálint Jenő (Bpest) 1 K., Schönberger Bernáth (Eujvár) 1 K., Székely László (Eujvár) 1 korona.

— **Öngyilkosság.** Török Sándor 72 éves nemes-ócsai ember hétfőn augusztus hó 28-án Komáromban a Dunába ugrott. Jobb napokat is látott, de most már elszegényedett s munkaképtelen is lett s a gyermekei nem szívesen látták már házukban. Hétfőn is Komáromba ment, hogy egy ott lakó lányát meglátogassa, de az nem fogadta szívesen, emiatt elkeseredésében neki ment a Dunának. Mire kifogták, halott volt.

— **Jégeső.** Szerdán éjjel nagy vihar vult át Tata határán. Villámlások és égdörgés között megeredt az eső sajnos jéggel vegyesen, mely a keskeny völgyi szőlőkben jelentékenyebb kárt is okozott.

— **Betörések.** Ekel községben e hó 26-án egy vakmerő, eddig még ismeretlen betörő az egész községen végig garázdálkodott; sorra látogatta éjnek idején a kereskedéseket. Először Németh Jenőné boltjába tört be, itt a napi kasszát elvitte, a szobába is be akart hatolni, de erre felébredtek s a betörő ellillant, innét Kellner Ignác boltjába tört be, a kasszát elvitte, az egyik szobába is be ment s állítólag villany zseblámpát használt, de erre Kellner felébredt, de moczcanni se mert; a személyleírás Kellnertől ered. Innét Ráab Márton boltjába tört be, itt azonban a világosságra a cseléd felébredt, lármát ütött, mire a betörő megugrott. Éppen a bakter ment arra, különben is erre már az egész falut fellármázták az előbbi boltosok s a nép el akarta a betörőt fogni, de az visszalövéldözött, így senkinek se volt merse üldözni. Szépen elmenekült. A nyomozás erélyesen folyik. Személyleírása: közep magas, barna, borotvált arcú, fekete bajszu, uriasan öltözött, fekete puha kalappal.

— **Szentelep Veszprémmegyéjében.** Herend és a vele szomszédos Szentgál község határában a bányakapitányság hivatalosan megállapított két egymás alatti szentelepet: egy öt méteres és egy négy és fél méteres vastagságban. A telep tulajdonjoga Stirling Kálmán győri gyárost és Kiss József ménőket illeti.

— **A vonat áldozata.** Hétfőn a Budapestről fél 8-kor induló gyorsvonat Tatatóváros előtt 10—12 éves gyermeket elgázolt, ki néhány társával a sineken jálszott. A kerek teljesen összezúrták a szerencsétlent, ki a sineken hosszába fektült. Pajtásai ijedten szaladtak el, a vonatot pedig megállították s holttestét leemelték a pályatestről.

— **Vasuti szerencsétlenség.** Spitzer János tatai kereskedő, Imre nevű fia, mult hó 28-án Győről hazajövet, a komáromi állomás közelében, heves főfájástól gyötörve, kiállt a gyorsvonat folyosójára s az ajtót kinyitva, azon oly szerencsétlenül bukott ki, hogy miközben a felszálló karfája után kapott, a gyorsvonat kereké jobb lábát teljesen összeroncította. A szerencsétlenül járt fiatal embert a közkórházba szállították, ahol még azon éjjel sikeres műtétet állott ki.

— **Katouai léghajó** szállt le Vasdinnye határában. A léghajon Hoeffy Vilmos főhadnagy, Ordariv Károly és Drzemarik Róbert hadnagyok voltak. A tisztek reggel 7 órakor szálltak fel Bécsben s a szélcsendes időben délután 2 órakor szálltak le Vasdinnyén. A légi utasokat Veres Pál vasdinnyi intéző fogadta és vendéglelte meg. A léghajót leszállás után kocsira pakolták s az éjfélvi vonattal gazdáik vissza szállították Bécsbe.

— **Tűz.** Mult hó 24-én Billeg pusztán gyermekek játéka folytán tűz ütött ki, mely a gazdasági cselédek összes oljait elhamvasztotta. A kár meghaladja a 419 koronát, mely biztosítás hiányában meg nem térül.

— **Dohányzási cikkek árusítása a dohánnyüzésben.** A kereskedelmi miniszter aug. 8-án 35,399. szám alatt kell határozata szerint a kizárólag dohányelárusítással foglalkozó egyének a dohányzáshoz tartozó cikkek, pl. pipa, szipka, szivarkapapir, szivarvágó és különösen gyufa árusítására külön iparigazolvány nélkül is feljogosítottaknak tekintendők.

— **Az árú megrongálása fuvarozás közben.** Az árú megrongálása fuvarozás közben igen gyakran képezi perek tárgyát és ezért rendkívül fontossága a kuria legujabb döntése, mely a következőket mondja: „Ha az eladóra nézve a rendeltetési hely nem is tekinthető teljesítési helynek, amely esetben a fuvarozás közben az árut ért veszély a vevőt terheli, mégis az eladó köteles bizonyítani, hogy az árú megrongálása a fuvarozás közben következett be, mert neki kötelessége igazolni, hogy ő a teljesítési helyre szerződés szerű árut szállított“. Ezt az elvi jelentőségű

döntést, melyre kereskedőink igen gyakran hívathozhatnak, a kuria 1905. május 3-án 915/904. sz. a. hozta.

Anyakönyvi hírek.

1905. augusztus hó 1-től augusztus 31-ig.

Születések:

Argai József, Ehmann Mária, Lázár Károly, Nesztlinger Ödön, Daubner Erzsébet, Lovas (leány halva szül.), Fuchs Mária, Markovics Imre, Németh Anna, Nagy Gabriella, Obermayer Mária, Berta Jolán, Nagy Irén, Póka Erzsébet, Kratochvilla Erzsébet, Ugráncsik Klára, Paradi István, Adamkó László, Lévai Teréz, Csuta József, Matics Irén, Lenhardt Ilona, Szakács Erzsébet, Gilich Jenő, Gáspár (fiu halva szül.), Márkus Márton, Plener Sándor, Sebestyén Julianna, Nagel Mária, Czilling István, Mihelics Anna, Zajda Zsigmond, Gyóy Etelka, Mikes Kálmán, Kőrösi (leány halva szül.), Bajkay István, Schulz Irma.

Házasságok:

Bedecs Ferenc és Róka Julianna, Herschkovitz Lipót és Hirsch Frida, Csizmazia Ferenc és Bráty Mária, Veres József és Mórocz Lidia, Kleinman Zsigmond és Blumenstein Gizella, Kánai József és Klug Erzsébet, Czifrik György és Laux Erzsébet, Szigeti Lajos és Novák Francziska, Gábori József és Vincze Erzsébet, Beke András és Monori Rozália, Ruzicska Jenő és Szabó Rozália, Prohászka József és Domonkos Katalin, Nagy János és Horváth Erzsébet.

Halálozások:

Tóth Jánosné 51 éves májlob, Nagy Mihályné 40 éves szivhüdes, Fábik József 8 hónapos gyomor és béllobb, Juhász Pál 62 éves agylob, Goda Mária 20 napos béllob, Kerekes Borbála 62 éves aggkór, Miklós Teréz 40 éves tüdő gümőkór, Feld Krisztina 70 éves aggkór, Csernyászkó Erzsébet 4 hónapos béllob, Szitt Antal 12 hónapos gyermekszály, Nagy Julianna 1 hónapos gyengeség, Jantos Ferenc 58 éves kizárt sérv, Czibulya Sándor 46 éves kéthegyű billenyű elégtelenség, Richter Józsefné 34 éves méhrák, Hozmán István 10 éves agyhártya gyulladás, Tóth Endre 21 éves gümőkór, Fischer Lenke 2 éves, gyermekszály, Baráth Margit 11 éves gümőkór, özv. Rác Andrásné 81 éves vizibetegség, Szakács Mária 8 éves havi hagymáz, Karikó Mária 2 hónapos béllob, Kacz Lidia 2 hónapos gyomor és béllob, Kovács János 58 éves gümőkór, Pető Róza 7 hónapos gyomor és béllob, Cseley János dr. 77 éves tüdőlegdag, Német Anna 22 napos gyengeség, Kubák Ferenc 80 éves aggkór, Török Sándor 36 éves véletlen baleset.

Felelős szerkesztő: **Berinkei Bálint.**

Nyomatta a kiadótulajdonos: **Pannonia** könyvnyomda.

HIRDETÉSEK.

156 féle komáromi képeslap 156

Kapható a „Pannoniá“-ban Baross-u. 74.

Jó és olcsó, ideális és egyetlen a Mária Joseph park közelében

Remek kilátás a park, tó, sziget, hid, barlang vizesés stb.-re. Tiszti szállások. Villanyos megállóhely Fácán-utca sarkán.

7123. szám.

1905. tkv.

Árverési hirdetmény.

A komáromi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy id. Mézes Zsigmond és nej. Gulyás Klára komáromi lakosok végrehajthatóknak ifj. Mézes Zsigmond és nej. Gulyás Klára komáromi lakos végrehajtást szenvedett elleni 600 korona és jár. kielégítése iránti végrehajtási ügyében ezen kir. törvényszék területén fekvő a komáromi 2497. sz. tjkvben A + 1—2 sor 949/a 952/a hrsz. 759. 741 házszám alatt felvett s elválaszthatlan egészet képező ingatlanokból végrehajtást szenvedett ifj. Mézes Zsigmondot illető 1/2 résznek 300 korona becsárban úgy a komáromi 1392. sz. tjkvben A + 7 sor alatt id. Mézes Zsigmondné sz. Gulyás Klára, Takács Pálné szül. Mézes Lujza, Takács Sándorné sz. Mézes Klára, Erdélyi Lajosné sz. Mézes Erzsébet és végrehajtást szenvedett ifj. Mézes Zsigmond tulajdonául felvett 3404 hrszámú ingatlanok 658 kor. becsárban a végrehajtási törv. 156. §-a alapján egészben, végül a komáromi 2249. sz. tjkvben A + 1 sor alatt ugyanakkor tulajdonául felvett 3455. hrszámú ingatlanok 541 korona becsárban a végr. törv. 156. §-a alapján egészben való elárverezése elrendeltetvén árverési határnapul

1905. évi szeptember hó 5-ik napjának d. e. 10 órája

alolirt tkvi hatóság árverési helyiségébe kittizetik azzal, hogy ezen határnapon az árverés alá bocsájtott ingatlanok a kikiáltási áron alul is elfognak adadni.

Kikiáltási ár a becsár.

Bánatpénzül leteendő a becsár 10 %-a. A vételár 3 részletben 3 hó alatt fizetendő.

Az árverési hirdetmény kibocsájtásával megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóságnál és Komárom szab. kir. város polgármesteri hivatalában megtekinthetők. Ács, Ószöny és Iza községekben pedig szabályszerűleg közhírré teendő és ennek megtörténte ide bejelentendő.

Az árverési kérvény költsége 20 kor. 60 fillérben állapittatik meg.

Az árverés feljegyzendő.

Egyuttal az árverési hirdetménynek a „Budapesti Közlöny“-ben leendő közzététele céljából annak a végrehajt. törv. 152. §-a szerinti kivonata külön egy példányban végrehajtató képviselőjének kiadatni rendeltetik azzal, hogy a hirdetést igazoló lappéldányt kiküldöttnek annak idején adja át.

A komáromi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1905. évi május hó 23-ik napján.

Sztráska,

kir. törvényszéki bíró.

Tej-termékeket

teavajat, turót, vásárol nagy összeköttetésekkel bíró zsidradék-áru ügynökség.

Szíves ajánlatokat kér

A. Schanail, Wien, XVII.

Hauptstrasse 67.

Ne vegyen
czimbalmot

vagy

harmoniumot

mig

Reményi Mihály

műhangszerész

legujabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik. Budapest., Király-utca 45/I. sz.

Must eladás.

Méz édes must „korai csemege szőlőkből“ e naptól kezdve 56 litértől 1000 hectoliterig, itt helyben literenkint 40 fillérért kapható.

Megrendelések Csépany Mihály bortermelő, Gyöngyös, Vachot Sándor utca 2420. szám intézendők.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek és bármely állomásra utánvétellel szállíttatnak.

Hordók szintén ide küldendők, azok nem létében itt gyári áron kaphatók és ugyanazon árban ide szállítva, bérmentve visszafogadtatnak.

A miniszteri határozattal hatóságilag engedélyezett.

„ÉRTESÍTŐ“ iroda

Budapest VI. Szondi-u. 28

Eszközöl és közbenjár mindennemű katonai, illetőségi, honosítási, házassági, közigazgatási és kölesön ügyekben.

Értesítéssel díjtalanul szolgál, levélbeli megkeresésekhez válaszbélyeg melléklendő.

Törv. védve.

SUDIN az egyedüli biztos szer,

kéz és lábizzadás ellen.

Jóságáért a készítő felelősséget vállal.

Ára ecsettel 1 korona.

Egyedüli készítő: Nagy Kálmán gyógyszerész Nyiregyházán.

Komáromban kapható kizárólag: Németh János cipész üzletében.

Vigyétek el híret széles e világba ki bütykös, tyukszemés, izzad keze lába az csak „Sudint“ vegyen, nem vette hiába, mert nem izzad többé, ha egyszer használta.

Nagy megtakarítás harisnyákban.

Eladó szántóföldek

Néhai Mórocz Sándor hagyatékához tartozó, a komáromi határban fekvő hat darab szántó föld szabad kézből — azonnal eladható —

Bővebbet az örökösöknél.

Komárom, Gazda-utca 683.

Birtok parcellázás. Felsőörs pusztán, Felső-herceghalom, Zsambék, Mánd és gyermek községek között 1000 hold legelső osztályú búzatermő föld kedvező fizetési feltételek mellett parcelláztatik. Bővebbet uradalmi gazdaságnál Felsőörs pusztán, posta Zsambék, vasutállomás Herceghalom, félórnyira Budapesttől.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel, tiszta és ment káros alkatrészeketől.

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég Ausztriában bárkinek, a ki bebizonyítja, hogy szappana a „Schicht“ névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

SCHICHT szappan!

(„Szarvas“ vagy kulcsszappant)

használjuk

kiváló hatásu tulajdonsága miatt

előnyös eredménynyel

bármí mosási célra, úgymint:

saját használatra,
minden ruhaneműnél és

mindenhez

ami egyáltalában mosva lesz.

Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalban.

•• LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS! ••

ELBERT IGNÁCZ

norinbergi, rövid, fehérnemű és szövött áruk raktára, Komárom.

Üzlet megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy helyben Nádor-utca 161. Fried-féle házban (a vidéki takarékkal szemben) egy a mai kornak teljesen megfelelő rövid, norinbergi, uri és női

DIVATÁRU ÜZLETET

nyitottam.

18 évi tapasztalatom a helyi piacon, az üzlet alapos ismerése, ugyszintén első rangú czégekkel való összeköttetésem által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a m. t. közönség igényeit minden tekintetben ki tudom elégíteni.

Raktáron tartom a legnagyobb választékban az összes szakmába vágó cikkekkel a legolcsóbb szabott árakban.

Amidőn a m. t. közönséget előre is a legpontosabb és legolcsóbb kiszolgálásról biztosítom, szíves pártfogását kérve, maradok kitünő tisztelettel

Elbert Ignác.

•• NAGYBAN és KICSINYBEN! ••

Értesitem a t. cz. közönséget, hogy Jókai-Mór-utca 581. szám alatt már régi idő óta fennálló üzletem

könyvkötészet, könyv- és papirkereskedésemet

átellenbe, Jókai-Mór-utca 565. szám a. Dr. Fái-féle házba helyeztem át.

Raktáron tartom az összes irodai szereket, írópapirok, írótollak, tinták, levélpapirokat, iskolai cikkekkel, rajzeszközöket, iskolatáskákat, stb., ima- és énekes könyveket, naptárakat a legjutányosabb árban.

Iskolakönyvek úgy gymnasium, mint polgári fiú, polgári leány és elemi iskolák részére kaphatók.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve, maradok tisztelettel

Sipos Ferencz

könyvkötő, könyv- és papirkereskedő

Komárom, Jókai-Mór-utca 865. sz. (saját ház).

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására adni, hogy a Nádor-utca 155. sz. alatti évek óta fennálló jóhírnevű **nyereg és szijgyártó üzletemet** ugyancsak a **Nádor-utca 163. szám alá** (Komáromi Első Takarékszövetkezet és Fridrik-féle sütőde mellé

áthelyeztem.

A midőn még megemlítem, hogy üzletem a legmodernebb alapon lett átalakítva és megnagyobbítva, bátorkodom egyúttal a n. é. közönségnek **saját készítményű lószerszámait** és **polgári** ugyanmint **tiszti** előírás szerinti **nyereg szereim** ajánlani, a melyekből **állandóan nagy választék** van.

Utazó bőröndök, szép kivitelű vadászcsikkek, bőr diszmunkák, ostorfelek, lovaglövesszók, agarászostorok, lovaglóbottok, mindenféle istállószerek, kocsi-, szerszám- és nyeregtisztítók, Kvizda Fluid, Flanel, Vizes Bandazsni stb. s minden fajta boka-, térd- és lábszárvédők, továbbá az összes szakmába vágó cikkek állandó nagy raktára.

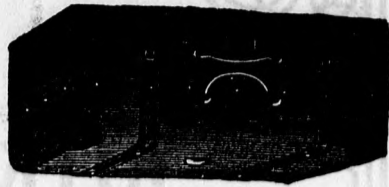
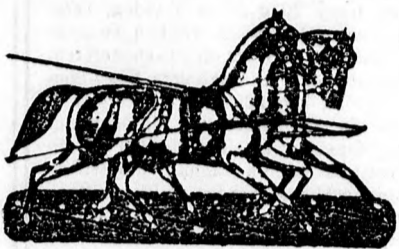
Vidéki levélbeli rendelések, ugyanmint mindenféle szakmába vágó javítások gyorsan és pontosan eszközöltenek.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

LENHARDT MIHÁLY

szij- és nyeregyártó.

Komárom, Nádor-utca 163. sz.

AZ "IMPERIAL" gummi sérvkötő az egyetlen,

mely szolid kivitelben egyesíti magában az összes sérvkötők etőnyeit. Rendkívül tartós, ruganyos gummiöv, tollkönnyű palettával, mely minden sérvet könnyen zár és éjjel nappal viselhető s igen olcsó.

Darabja 5 frt. kétoldalu 10 frt. — Szétküldés bérmentve! — **Kapható a főtalálónál:**

PAPP LÁSZLÓ „Arany Kereszt” kötszertárában. Budapest, VI. ker.

Andrássy-ut 76. szám.

Ugyanott mindennemű óvszerek kitűnő minőségben 2, 3, 4, és 6 forintért tucatonként kapható.

E l t ű n t. (Bűnügyi regény).

21.

Gondolkozásából felriasztotta Margit, a ki hirtelen belépett. A bankár felkelt, hogy elibe menjen, hamarosan megdörzsölte homlokát, hogy leánya észre ne vegye, mily mély barázdákat vont ott a gond.

Nem volt erre szükség, mert Margit ezt amugy se vette volna észre.

Apám, igaz, hogy Vizzayt megölték? — kérdezé.

A bankár összerezte. Minden igyekezetével azon volt, hogy ezt a szomorú hírt minél tovább eltitkolhassa.

Gyermekem, gyermekem, kimondta ezt neked? — kérdezte viszont Asztalági.

Mondd meg, igaz-e vagy nem? — sürgette Margit.

Izgatott vagy, csillapodjál gyermekem, majd máskor beszéljünk erről.

Atyám, mond meg nekem az igazat! Ez a fél bizonytalanság, ez a kitérés kérdéseim elől százsorta erősebben kinez!

Margit, — mondá a bankár remegő hangon, gyermeke kezét megfogva. — Távol akartam tartani tőled ezt a fájdalmat, meg akartalak tőle kimélni, a meddig csak lehetséges. Valami hivatlan megelőzött. Igen, igaz, a borzasztó dolog megtörtént, nem foroghat fenn semmi kétség, viseld az elkerülhetlent megadással. Légy nyugodt, légy erős, Margit!

Margit alig hallotta az utolsó szavakat. Arczának egyetlen izma se rándult meg.

És ki, kicsoda követte el ezt a tettet? — kérdezte.

Nem tudom, még ki nem puhatolták.

Atyám, igaz, hogy Marokit letartóztatták, mert azzal gyanusítják, hogy ő követte el a tettet?

Ez is, fájdalom igaz!

Szentséges Uristen! — kiáltott fel hangosan Margit. — S Maroki még a börtönben szenved?

A bankár helyeslőleg bólintott a fejével.

Atyám, te firted, hogy letartóztassák? — folytatta a leány a legnagyobb izgatottsággal. — Nem tettél meg mindent, hogy ezt elhárítsad? Nem léptél a rendőrkapitány elé és nem mondtad meg neki, hogy Maroki ártatlan, hogy Vizzayval sohasem érintkezett s hogy ilyen tette képtelen!

Gyermekem, a hír váratlanul, meglepve jött. Nem tudtam, mit tegyek, sajnós a gyanu nagyon is indokolt.

Nem, ezerszer nem! — kiáltott Margit, atyját félbeszakítva. — Maroki ártatlan, nem követte el ezt a tettet, nem követhette el.

Én is visszautasítottam azt a gondolatot, hogy bűnös, — nem hittem, — hiszen évek óta ösmerem, nem panaszkodhattam rá soha, mindig

szorgalmas, megbízható, becsületes volt, nyugodtan rábízhattam volna üzletemet és megfoghatatlan előttem, mi indíthatta erre a végzetes tette!

Nem követte el! — ismételte még egyszer Margit. — Hlszen én is ösmerem őt, atyám. El kell menned a rendőrkapitányhoz, még ma szabadon kell őt bocsátani, még ebben az órában. Tudom, mennyire szenved, a mikor ártatlanul ül a börtönben.

Fokozódó izgatottsággal mondotta le e szavakat.

Nem tehetem, nem is használna semmit, — válaszolt a bankár, ki maga is bankódott ama gondolat miatt, hogy könyvelője gonosztevő.

Igy hát magam fogok elmenni Mentyhérthez! — kiáltott fel gyors elhatározással Margit — Meg kell, hogy hallgasson engem, kell, hogy kijelentésben bizzék!

Margit, el akarnál menni a rendőrkapitányhoz? — kérdezé meglepetten Asztalági.

El fogok menni! — mondá Margit. — Atyám, egy dolgot mai napig elhallgattam előtted és csak miattad, most már nem szabad tovább eltitkolnom: szeretem Marokit és ő is szeret engem!

A bankár ijedten fölugrott. Egyszerre meg volt fejtve előtte a talány, most már nem kételkedhetett, hogy Maroki csakugyan megölte Vizzayt.

RITKA ALKALOM!

NAGY PÉNZMEGTAKARITÁS!

ЕЛӨНУ АЖАПЛАТ

ISKOLAKÖNYVEK és TANSZEREKRŐB.

Van szerencsénk b. figyelmébe ajánlani, hogy könyvkereskedésünkben bármely iskola számára új tankönyvek eredeti árban, használt tankönyvek pedig jó állapotban legjutányosabb árban kaphatók.

T. nevőinknek, kik összes iskolaszereiket nálunk szerzik be, két igen érdekes és hasznos tárgyat adunk bevételei emlékül, azonfelül egy elismerőnévt a melynek felmutatója az egész iskolaén alatt teljesen ingyen kapja a hetenként szerdán megjelenő „Komáromi Tanulók lapja“ című diák ujságot, továbbá nevőinknek az évfolyamán is kedveskedünk apróbb meglepetésekkel.

Iskola és tanszereink magyar gyártmányúak és a legolcsóbb árban lesznek számitva.

Magunkat becses jóindulatába ajánlva s szives pártfogását kérve, vagyunk hazafias üdvözléssel

„PANNONIA“

≡ KÖNYVNYOMDA, ≡
KÖNYV-, PAPIR-, IRÓ- ÉS
RAJZSZER KERESKEDÉS
MINTA ANTIQUARIUM.

ÜZLET MEGNYITÁS!

Ezennel van szerencsém a t. közönség szives tudomására hozni, hogy Komáromban, Jókai-utcában, a Népbankkal szemben

**papir, könyv, író, rajzszór és
diszmuáru kereskedést**

nyitottam.

Amidőn eme nagyszabású, a mai korak megfelelő s minden kívánalmat kielégítő papir- és könyvkereskedés berendezését elhatároztam, tettem ezt azon biztos tudatban, hogy 20 éven át a vidék, valamint a főváros legelső üzleteiben és gyárában szerzett bő üzleti szakismeretem elég biztosítékot nyujtanak arra, hogy igen becses vevőim kívánalmait a legszélesebb körökben is kielégíthetem. Mindennemű megrendeléseket még az esetben is, ha azok nem szakmámba vágnak, mindenkor a legjutányosabban minden külön költség felszámítása nélkül a legnagyobb készséggel elfogadom és gyorsan elintézem.

A közönség nagybecsű pártfogását, esetleg szives megrendeléseit kérve, maradok

kész szolgálattal

Girch József

könyv és papirkereskedő.

Kérelem

a nagyérdemű építető közönséghez.

Elvállalok bármilyen építkezésekhez szükséges tervek, költségvetések, valamint műleírásoknak teljes elkészítését úgy helyben, mint vidéken. Ugyazintén bármennemű új épületek mindennemű átalakítását s renoválását a legutányosabb árak mellett kifogástalan elkészítését mindennemű munkálatokkal együtt felöltség mellett.

Fő törekvésem az, hogy becses megbízóimat a legjobb munkával kielégíthessem.

A nagyérdemű közönség becses bizalmát kérve vagyok mély tisztelettel

Ősz József

okl. kőműves mester és vállalkozó.
Tó-utca 1325. szám.

SZŐLÖVESSZŐ!

A világhírű

„DELAWARE“

adja a legjobb bort!

Oltani, permetezni nem kell!!

A szőlészet kincse.

A phyloxeraának ellent áll!!

Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók.

Nagymennyiségű sima és gyökeres Delaware vessző eladás.

Czim:

SZIJGYÁRTÓ és TAKÁTS

szőlőtelep tulajdonosok.

Telep: Alsó-Segesd.

Központi iroda: Felső-Segesd.
Somogy m.

„VERITAS“ Inform. Részvény-Társaság
Budapest, Andrassy-u. 6. sz.
feltétlenül megbízható információkat ad, személyi, (előélet, jellem stb.) családi és vagyoni viszonyokról. Egy tudakozódás ára K. 4.30